

2.3 Basishouding veilig rijden

Een goede bestuurder neemt beslissingen vanuit de basisgedachte het verkeer voor zichzelf en anderen zo veilig mogelijk te houden. Deze grondhouding is gebaseerd op een belangrijk artikel in de Wegenverkeerswet. Dit artikel 5 wordt ook wel de 'algemene norm' genoemd.

De algemene norm:

Je mag je op de weg nooit zo gedragen dat je anderen (mogelijk) hindert of in gevaar brengt.

Kom je in een verkeerssituatie terecht waarvoor geen duidelijke verkeersregel geldt? Handel dan altijd vanuit dit basisprincipe.

Veilig rijgedrag is de sleutel tot meer verkeersveiligheid. Maar hoe ziet dat gedrag eruit in de praktijk? Veilig rijgedrag is defensief, sociaal, aangepast en besluitvaardig rijgedrag.

Defensief rijgedrag

Defensief rijden betekent dat je ongevallen probeert te voorkomen. Door zelf zo min mogelijk fouten te maken, rekening te houden met mogelijke fouten van anderen én door je rijgedrag aan te passen naar de omstandigheden. Defensief rijden is opletten, vooruitkijken en hiernaar handelen.

Voorbeelden van defensief rijgedrag zijn:

- constant rijden;
- op tijd snelheid minderen;
- voorspelbaar rijden;
- op tijd richting aangeven.

Een voorbeeld van defensief rijgedrag is je snelheid minderen in een gebied waar kinderen spelen. Zo houd je rekening met de mogelijkheid dat een kind zomaar de weg op rent.

Sociaal rijgedrag

Je gedraagt je sociaal in het verkeer, wanneer je bereid bent andere weggebruikers te helpen. Ook als een ander -bewust of onbewust- een fout maakt. Sociaal rijden is rekening houden met anderen en doen wat je kunt om het verkeer voor iedereen veilig te houden. Dit betekent dat je steeds mogelijk gevaarlijke situaties probeert te voorkomen, door af te remmen, uit te wijken, te stoppen of juist extra snelheid te maken.

Voorbeelden van sociaal rijgedrag zijn:

- auto's die bij een rouwstoet horen, voor laten gaan;
- niet door een grote regenplas rijden als je daarmee een voetganger nat spat;
- iemand die ongelukkig stilstaat, de ruimte geven zijn fout te herstellen.

De bestuurder heeft een fout gemaakt door de doorgang niet vrij te houden. Door ruim voor de doorgang te stoppen, geef je de bestuurder ruimte om zijn fout te corrigeren.

Besluitvaardig rijgedrag

Besluitvaardig rijden, is dat je in gewone verkeerssituaties de geldende verkeersregels volgt. Dit betekent onder andere dat je niet onnodig lang wacht en anderen niet onnodig voor laat gaan.

Voorbeelden van besluitvaardig rijgedrag zijn:

- de juiste voorrangregels toepassen;
- een manoeuvre in één keer uitvoeren.

De bestuurder van de camper kijkt tijdens het naderen van het kruispunt of de auto hem voorrang verleent en houdt zich vervolgens aan de regel 'bestuurders van rechts gaan voor'.

In onverwachte of onduidelijke situaties is het wél beter om even af te tasten hoe je het beste kunt reageren. In dat geval maak je oogcontact met de andere weggebruiker en overleg je door middel van gebaren hoe jullie de situatie oplossen.

Aangepast rijgedrag

Aangepast rijden, is je snelheid aanpassen aan de rest van het verkeer, zodat dit goed doorstroomt en je anderen zo min mogelijk hindert. Natuurlijk blijf je daarbij binnen de geldende maximumsnelheid. Een goede verkeersdoorstroming zorgt ervoor dat verkeer op constante snelheid kan blijven rijden. Dat is veiliger én geeft minder CO₂-uitstoot.

Voorbeelden van aangepast rijgedrag zijn:

- de tijd en ruimte nemen om je gedrag aan te passen aan de rest van het verkeer;
- steeds contact maken met de weggebruikers om je heen en bedenken hoe jij zelf bijdraagt aan een veilige situatie.

Afstand houden en ruimtekussen

Een veilige rijstijl draait om vooruitkijken en voldoende afstand houden. Door afstand te houden, creëer je meer ruimte en tijd om in te spelen op de situatie om je heen. Er zijn twee manieren om afstand te scheppen: de 2 seconden-regel en het ruimtekussen.

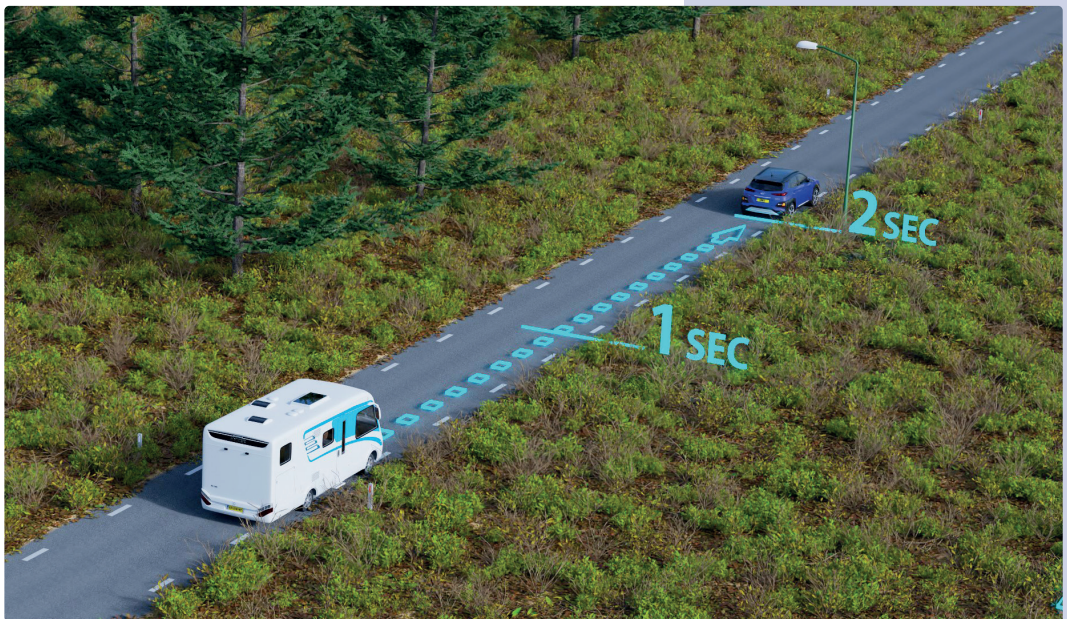
2 seconden-regel

Wil je testen of je op veilige afstand van het voertuig voor je rijdt? Pas dan de 2 seconden-regel toe.

2

Toepassen 2 seconden-regel

Vanaf het moment dat de auto voor je een verkeersbord, paaltje of ander herkenningspunt voorbijrijdt, tel je hardop 'eenentwintig, tweeëntwintig'. Ben jij na het uitspreken van die twee getallen datzelfde bord of paaltje al voorbij? Dan houd je te weinig afstand. Rijd je na het tellen bij of voor het gekozen herkenningspunt? Dan is de afstand tussen jou en je voorligger groot genoeg.

Wacht tot je voorligger het bord passeert. Rijd dit bord twee tellen later voorbij.
Tel rustig: eenentwintig, tweeëntwintig.

Ruimteknussen

Behalve afstand tot de bestuurder voor je, is ook de ruimte naast en achter je belangrijk om te kunnen anticiperen op onverwachte situaties.

Het ruimteknussen biedt ruimte en tijd bij onverwachte situaties. Verder zorgt het ervoor dat je met constante snelheid kunt blijven rijden, zonder dat de veilige tussenafstand in gevaar komt. Moet je remmen, dan kun je rustig gas terugnemen. Dit is ook veiliger voor het verkeer achter je.

Door voldoende afstand te houden tot de verkeersdeelnemers om je heen, creëer je een ruimtekussen.

Hoe maak je een ruimtekussen?

- Houd andere weggebruikers en obstakels uit je ruimte, door afstand te houden en op voldoende afstand om ze heen te rijden.
- Rijd rustig en constant.

Goede communicatie

Veilig rijden is een kwestie van inspelen op én samenwerken met de weggebruikers die je tegenkomt. Goede communicatie speelt hierbij een belangrijke rol, vooral in situaties die onduidelijk of ongewoon zijn. Maak oogcontact en overleg rustig en vriendelijk middels handgebaren hoe jullie de situatie samen oplossen.

